

RZECZNIK PRAW OBYWATELSKICH

Warszawa, 25-06-2020 r.

Adam Bodnar

IX.517.1376.2020.ED

Pan
Łukasz Szumowski
Minister Zdrowia

Szanowny Panie Ministrze,

w nawiązaniu do przeprowadzonej przeze mnie z Panem Ministrem rozmowy telefonicznej na temat sytuacji w Krajowym Ośrodku Zapobiegania Zachowaniom Dysocjalnym w Gostyninie (dalej: KOZZD lub Ośrodek) oraz w związku z otrzymaną w dniu 23 czerwca 2020 r. informacją o rozpoczętym proteście głodowym przez 30 pacjentów Ośrodka, pragnę ponownie zwrócić się do Pana Ministra w tej sprawie. Nadmieniam, iż o sytuacji w KOZZD został także poinformowany telefonicznie, przez Zastępczynię RPO dr Hannę Machińską, w dniu 22 czerwca 2020 r. Sekretarz Stanu w Ministerstwie Zdrowia – p. Waldemar Kraska, który nadzoruje działalność Ośrodka.

Pozbawieni wolności w KOZZD przedstawili dotychczas liczne postulaty. Oczekują m.in. poprawy warunków bytowych (przywrócenia, wstrzymanych w związku z pandemią koronawirusa, możliwości korzystania z usług kurierskich, zamawiania posiłków z zewnątrz, dokonywania zakupów, zainstalowania klimatyzatorów w pokojach, temperatura w pokojach 23 VI wynosiła 29°C) oraz właściwego traktowania (zmiany dyrektora oraz kierownika ochrony, odstąpienia od prewencyjnego stosowania kajdanek, stworzenia możliwości comiesięcznych spotkań z dyrektorem Ośrodka etc).

Interwencja Ministerstwa Zdrowia doprowadziła do ponownego uruchomienia zainstalowanych w KOZZD klimatyzatorów w przestrzeni wspólnej. Wiele problemów jest jednak nadal nierozwiązanych. Warunki lokalowe w Ośrodku są bardzo złe i wciąż się pogarszają. Aktualna liczba 89 pacjentów, znacznie przewyższająca obowiązujące w tym

zakresie przepisy, oznacza w praktyce pobyt w warunkach naruszających prawo do prywatności i intymności. Przebywanie w pokojach wieloosobowych pacjentów z zaburzeniami osobowości, zaburzeniami preferencji seksualnych, osób z niepełnosprawnością intelektualną czy psychiczną, nie sprzyja prowadzeniu terapii, czyli realizacji głównego zadania KOZZD. Wprowadzanie ciągłych, licznych zmian w regulaminach wewnętrznych Ośrodka nie służy budowaniu u pacjentów poczucia stabilizacji i zaufania do personelu terapeutycznego, a restrykcje związane z pandemią Covid-19 dodatkowo ograniczają przestrzeń porozumienia.

Wskazanie przez Pana Ministra, w aktach wykonawczych, Ośrodka dodatkowo jako podmiotu przeznaczonego do umieszczania w nim osób, wobec których stosowany jest środek zabezpieczający czy osób skierowanych na obserwację psychiatryczną, jeszcze pogłębia istniejące problemy. Aktualny protest pacjentów należy więc traktować jako wyraz skali nagromadzonych i nierozwiązanych spraw. Resort zdrowia nie może dłużej pozostawać obojętny wobec tej sytuacji.

Moje dotychczasowe pisma kierowane do Pana Ministra, w których wskazywałem na konieczność podjęcia działań w celu naprawy funkcjonowania Ośrodka w Gostyninie, pozostawały bez odpowiedzi. Nieskuteczne były też próby Zastępczyni RPO dr Hanny Machińskiej nawiązania współpracy w przedmiotowym zakresie z Sekretarzem Stanu p. Józefą Szczurek-Żelazko, do niedawna nadzorującą działalność KOZZD. Żywię jednak nadzieję, że w obecnej sytuacji reakcja Pana Ministra będzie miała charakter pilnej interwencji. Będę wdzięczny za poinformowanie mnie o podjętych oraz planowanych przez Pana Ministra działaniach.

Z poważaniem

Adam Bodnar

Rzecznik Praw Obywatelskich

/-podpisano elektronicznie/